

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра підприємництва і права

СИЛАБУС ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Правознавство

Розробник: ОСТАШОВА Валерія, доцент кафедри підприємництва і права,
кандидат юридичних наук, доцент

Полтава 2022 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Правознавство
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Обов'язкова
Назва структурного підрозділу	Кафедра підприємництва і права
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	 <p><i>Викладач: Осташова Валерія, кандидат юридичних наук, доцент</i> <i>Контакти: ауд. 482 (навчальний корпус №4)</i> <i>e-mail: valeriia.ostashova@pdau.edu.ua</i></p> <p>сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/ostashova-valeriya-oleksandrivna</p>
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	073 Менеджмент <i>ОПП Менеджмент підприємства</i>
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Предмети загальноосвітніх навчальних закладів «Правознавство» (рівень стандарту / академічний рівень; профільний рівень) (за програмами до вересня 2018 року) або «Громадянська освіта (інтегрований курс)» і «Правознавство» (профільний рівень) (за програмами з вересня 2018 року).

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни – опанування здобувачами вищої освіти широких теоретичних і практичних правових знань, засвоєння найважливіших положень провідних галузей права України, формування правової свідомості та правової культури.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є: набуття здобувачами вищої освіти знань про основоположні відомості з теорії держави і права, основи конституційного, цивільного, трудового, адміністративного та

кримінального права; вмінь орієнтуватися в чинному законодавстві, аналізувати зміст нормативних актів, застосовувати теоретичні знання та принципи нормативних актів у практичному житті; навичок щодо роботи з нормативно-правовими актами, правильного користування юридичною термінологією, правильного застосування правових норм у виробничо-службовій діяльності.

Компетентності:

Загальні:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члени суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 9. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 13. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.

Фахові:

ФК 13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.

Програмні результати навчання:

РН 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

РН 2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

РН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадськосвідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

РН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

РН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Основи теорії права і держави

Тема 2. Конституційне право України

Тема 3. Адміністративне право

Тема 4. Цивільне право

Тема 5. Трудове право

Тема 6. Аграрне, земельне та екологічне право

Тема 7. Кримінальне право

Тема 8. Судові та правоохоронні органи України

Тема 9. Розгляд цивільних, адміністративних, кримінальних справ

Трудомісткість:

Загальна кількість годин 90 год.

Кількість кредитів 3,0

Форма семестрового контролю – екзамен.

Таблиця 1

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назва теми	усього	Денна форма навчання			усього	Заочна форма навчання		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
Тема 1. Основи теорії права і держави	10	2	2	6	8	2	-	6
Тема 2. Конституційне право України	10	2	2	6	9	-	-	9
Тема 3. Адміністративне право	10	2	-	8	9	-	-	9
Тема 4. Цивільне право	10	2	2	6	9	2	-	7
Тема 5. Трудове право	10	2	2	6	9	-	2	7
Тема 6. Аграрне, земельне та екологічне право	10	2	2	6	9	-	-	9
Тема 7. Кримінальне право	10	2	2	6	9	-	-	9
Тема 8. Судові та правоохоронні органи України	10	2	-	8	9	-	-	9
Тема 9. Розгляд цивільних, адміністративних, кримінальних справ	10	-	2	8	9	-	-	9
індивідуальне завдання: контрольна робота	-	-	-	-	10	-	-	10
Усього годин	90	16	14	60	90	4	2	84

Таблиця 2

Форми контролю результатів навчання*

Денна форма навчання

Програмні результати навчання	Форма оцінювання				
	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Розв'язування тестів	Екзамен	Разом
ПРН 1	7	5	4	4	20
ПРН 2	7	5	4	4	20
ПРН 15	7	5	4	4	20
ПРН 16	7	6	3	4	20
ПРН 17	7	6	3	4	20
Разом	35	27	18	20	100

* для максимальної кількості балів

Заочна форма навчання

Програмні результати навчання	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Розв'язування тестів	Виконання контрольної роботи	Екзамен	Разом
ПРН 1	1	5	6	4	4	20
ПРН 2	1	5	6	4	4	20
ПРН 15	1	6	6	3	4	20
ПРН 16	1	6	6	3	4	20
ПРН 17	1	5	6	4	4	20
Разом	5	27	30	18	20	100

Таблиця 3

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назва теми	Види навчальної роботи						Разом
	виконання завдань на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи*	розв'язування тестів**	написання есе***	підготовка доповіді конференції****	Екзамен	
Тема 1. Основи теорії права і держави	5	3	2	4	5	×	10
Тема 2. Конституційне право України	5	3	2	4	5	×	10
Тема 3. Адміністративне право	×	3	2	4	5	×	5
Тема 4. Цивільне право	5	3	2	4	5	×	10
Тема 5. Трудове право	5	3	2	4	5	×	10
Тема 6. Аграрне, земельне та екологічне право	5	3	2	4	5	×	10
Тема 7. Кримінальне право	5	3	2	4	5	×	10
Тема 8. Судові та правоохоронні органи України	×	3	2	4	5	×	5
Тема 9. Розгляд цивільних, адміністративних, кримінальних справ	5	3	2	4	5	×	10
Екзамен	×	×	×	×	×	20	20
Разом	35	27	18	×	×	20	100

* Перевірка засвоєння теоретичних питань та завдань, що виносилися на самостійну роботу, здійснюється шляхом перевірки виконаних письмово робіт.

** Тестові завдання з теми 3 виконуються на практичному занятті теми 4, з теми 8 – на практичному занятті теми 9;

*** Здобувачу вищої освіти дозволяється (не обов'язковий вид роботи) підготувати одне есе за вивчення усієї дисципліни з будь-якої теми.

**** Здобувачу вищої освіти дозволяється (не обов'язковий вид роботи) підготувати одну доповідь на конференцію з будь-якої теми дисципліни.

Заочна форма навчання

Назва теми	Види навчальної роботи					Разом
	виконання завдань на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи*	виконання контрольної роботи	розв'язування тестів**	Екзамен	
Тема 1. Основи теорії права і держави	×	3	×	2	×	5
Тема 2. Конституційне право України	×	3	×	2	×	5
Тема 3. Адміністративне право	×	3	×	2	×	5
Тема 4. Цивільне право	×	3	×	2	×	5
Тема 5. Трудове право	5	3	×	2	×	10
Тема 6. Аграрне, земельне та екологічне право	×	3	×	2	×	5
Тема 7. Кримінальне право	×	3	×	2	×	5
Тема 8. Судові та правоохоронні органи України	×	3	×	2	×	5
Тема 9. Розгляд цивільних, адміністративних, кримінальних справ	×	3	×	2	×	5
Екзамен	×	×	×	×	20	20
Виконання контрольної роботи	×	×	30	×	×	30
Разом	5	27	30	18	20	100

* Перевірка засвоєння теоретичних питань та завдань, що виносилися на самостійну роботу, здійснюється шляхом перевірки виконаних письмово робіт.

** Тестові завдання з тем 1-9 виконуються на практичному занятті з 5 теми.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Логвинова М., Кафарський В. Основи правознавства / за ред. В. П. Нагребельного. Київ : ЦУЛ, 2005. 568 с.
2. Основи правознавства: навч. посіб. / Негодченко О. В. та ін. Київ : ЦУЛ, 2005. 416 с.
3. Основи правознавства України: навч. посіб. для підгот. бакалаврів у ВНЗ II-IV рівнів акредитації М-ва аграр. політики України / Каркач П. М., Головка В. О., Барановський Д. І. та ін. Харків : Еспада, 2008. 338 с.
4. Поліщук М. С. Логвиненко М. І. Правознавство: навчальний посібник. Суми, 2013. 112 с. URL: <https://cutt.ly/MEmp98p>
5. Правознавство: навчальний посібник / Уладачі Рудницька О. П., Войтович Н. Ф. Житомир: ЖДУ ім. Івана Франка, 2019. 343 с. URL: <https://cutt.ly/PEmp09t>
6. Правознавство : навч. посіб. для вузів / За ред. відп. ред. О. В. Дзера.; перше вид. за ред. В. В. Копейчикова. 11-те вид., перероб. і доп. Київ: Юрінком Інтер, 2017. 632 с.
7. Правознавство: підручник / Берлач А. І. та ін. ; за ред. В. В. Копейчиков, А. М. Колодій. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 792 с.
8. Яким С. С. Основи правознавства. Навчальний посібник. Дрогобич: Коло, 2013. 277 с. URL: https://vs71.at.ua/_ld/0/43____pdf.pdf

Допоміжні

1. Адміністративне право в схемах та коментарях Р.Мельник С.Масьонз. К.: Юрінком Інтер, 2019. 344 с.
2. Адміністративне право України. Адміністративне судочинство в Україні. Посібник для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання. За загальною редакцією Н.Б. Писаренко. Харків: Право, 2019. 190 с.
3. Адміністративне право України. Підручник (Ювілейна серія "НЮУ 215 років"). За загальною редакцією Ю.П. Битяка. Харків: Право, 2020. 392 с.
4. Конституційне право України: Навч. посіб. / Совгира О. В., Шукліна Н. Г. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 556 с.
5. Кримінальне право України. Загальна частина. Підручник. 6-те видання, перероблене і доповнене (Ювілейна серія «НЮУ 215 років»). За редакцією В.Я. Тація, В.І. Тютюгіна, В.І. Борисова. Харків: Право, 2020. 584 с.
6. Кримінальний процес. Навчальний посібник для підготовки до іспиту. О.В. Капліна, М.О. Карпенко, В.І. Маринів та ін. Харків: Право, 2020. 290 с.
7. Кримінальне право України. Особлива частина. Підручник. 6-те видання, перероблене і доповнене (Ювілейна серія «НЮУ 215 років»). За редакцією В.Я. Тація, В.І. Тютюгіна, В.І. Борисова. Харків: Право, 2020. 768 с.
8. Курс адміністративного права України: підручник / за ред. О. В. Кузьменко. 3-тє вид., допов. Київ: Юрінком Інтер 2018. 904 с.
9. Земельне право. Посібник для підготовки до іспиту. М.В. Шульга, В.І. Гордєєв, Д.В. Санніков та ін. Харків: Право, 2019 р. 278 с.
10. Організація судових та правоохоронних органів. Частина 1. Основи судоустрою України. Навчальний посібник. У двох частинах. 2-ге видання, перероблене і доповнене. За редакцією Л.М. Москвич. Харків: Право, 2018. 244 с.
11. Осташова В. О., Кальян О.С., Нікітенко А. В. Деонтологічні аспекти поведінки адвоката у соціальних мережах. *Порівняльно-аналітичне право*. 2019. № 5. С. 424-427. URL: http://par-journal.in.ua/wp-content/uploads/2020/08/PAP_5_2019.pdf
12. Осташова В. О., Липій Є. А. Конгреси Священного союзу як інструменти встановлення міжнародного правопорядку. *Часопис Київського університету права*. 2020. № 2. С. 448-452. URL: <https://chasprava.com.ua/index.php/journal/article/view/461/436>
13. Осташова В. О., Липій Є. А., Пивовар А. В. Священний союз: передумови, створення та плани на встановлення міжнародного правопорядку. *Часопис Київського університету права*. 2019. № 4. С. 41-46. URL: <https://chasprava.com.ua/index.php/journal/article/view/109/97>
14. Осташова В. О., Шведенко П. Ю., Чаплигіна А. Р. Деякі юридичні та практичні аспекти реалізації столипінської аграрної реформи на Полтавщині. Вісник Ужгородського національного університету Серія «Право». 2019. №54. Том.1. С. 24-28. URL: <http://visnyk-juris-uzhnu-uz.com/wp-content/uploads/2020/12/No.54-1.pdf>
15. Організація судових та правоохоронних органів. Частина 2. Основи правоохоронної та правозахисної діяльності. Навчальний посібник. У двох частинах. 2-ге видання, перероблене і доповнене. За редакцією Л.М. Москвич. Харків: Право, 2018. 370 с.
16. Теорія держави і права. Підручник. Практикум. Тести: підручник, 2-ге вид. виправл та доп. / Крестовська Н.М., Матвєєва Л.Г. Київ: Юрінком Інтер 2019. 584 с.
17. Трудове право. Підручник. Третє видання, перероблене і доповнене (Ювілейна серія «НЮУ 215 років»). За загальною редакцією О.М. Ярошенка. Харків: Право, 2019. 544 с.
18. Цивільне право України. Загальна частина: Підруч. 3-є вид./ За ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнєцової. Київ: Юрінком Інтер 2017. 976 с.
19. Цивільне право України. Особлива частина: Підруч. 3-є вид. / За ред. О.В. Дзери,

Н. С. Кузнецової. Київ: Юрінком Інтер 2017. 1176 с.

20. Цивільний процес. Підручник. Васильєв С. В. Київ: Алерта, 2019. 506 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Офіційний сайт Верховної Ради України <http://rada.gov.ua>
2. Сайт бібліотеки Вернадського (рубрика «Наукова періодика») <http://nbuv.gov.ua/portal>

Політика дисципліни

Академічна доброчесність. Підтримується політика нульової толерантності до проявів порушень академічної доброчесності – списування, обману, академічного плагіату, хабарництва тощо.

Відвідування занять і дедлайни. Пропуски занять без поважних причин та порушення дедлайнів мають наслідком зниження балів за відповідні види робіт.